

Tekst: Tore Grønne

Foto: Naga Mikkelsen

Ejnar Mikkelsen overlevede næsten
2½ år i den grønlandske ødemark.

EVENTYRBLØD I ÅRERNE

**BAG OM: DE EVENTYRLIGE — JORDEN RUNDT
I 80 ÅR MED EVENTYRERNES KLUB**

Foto: Jørgen Pann

Peter Freuchen stiftede Eventyrernes Klub i 1938. Her
ses han med træben og sin tredje kone, Dagmar Cohn.

et nyt mammutværk slår Eventyrernes Klub for første gang dørene op til et kig ind i klubben. I selskab med Alex Frank Larsen og Bjørn Harvig kigger jeg nærmere på bogen og dykker ned i fortællingen om en legendarisk klub, et helt særligt kammeratskab og en overflod af usædvanlige oplevelser.

Alex Frank Larsen, Bjørn Harvig og jeg er kammerater. Vi er alle tre med i en klub, hvor vidt forskellige mænd i vidt forskellige aldre med vidt forskellige interesser og overbevisninger samles om én ting: Eventyret. Vi er kammerater i Eventyrernes Klub, som for første gang åbner døren for offentligheden til et kig indenfor. Det sker i form af bogen *DE EVENTYRLIGE – Jorden rundt i 80 år med Eventyrernes Klub*. En kleppert af et værk på 2,6 kilo og 650 sider, der åbner op for historien om klubben, som gennem tiderne har været samlingspunkt for "selvlærte vagabonder, forfattere, billedkunstnere, kokke, journalister, politifolk, ambassadører, soldater, tandlæger, fotografer, håndværkere, erhvervsledere, filmmagere, arkitekter, læger, rejseledere, flyvere, jægere, professorer, søfolk, videnskabsmænd, litterater, undervisere, ingeniører og langsnakkende lommeofilosoffer. Tidligere også spioner, som i en rigtig røverhule," som Alex skriver i starten af bogen.

Den atypiske eventyrer

Det er Alex, der har samlet historierne og redigeret bogen, der har set

dagens lys i forbindelse med klubbens 80-års jubilæum. Bjørn er klubbens formand. Og så er han for øvrigt også klubbens yngste mand, godt 60 år yngre end den ældste – den legendariske globe-trotter, filmand og forfatter Jens Bjerre. Jeg har sat Alex og Bjørn i stævne for at tale om bogen, klubben og det som Alex i bogens indledning kalder 'det andet'. For selvom det i høj grad er individualister med masser på hjerte, anekdoter i ærmet og planer på tegnebrættet, der er med i Eventyrernes Klub, så er det kammeratskabet, der binder os sammen.

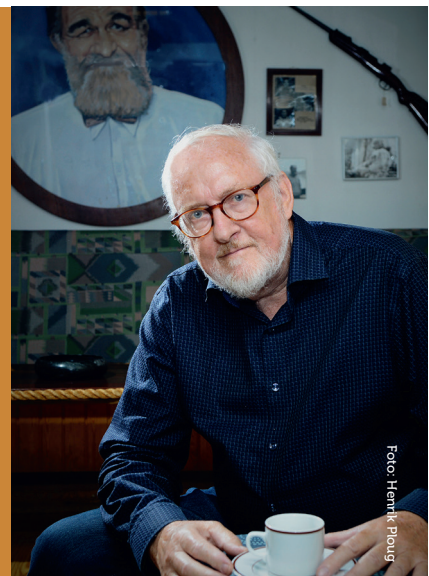
"Den typiske eventyrer er altid atypisk. Man kan ikke være typisk i Eventyrernes Klub. Det ville være svært at komme ind i klubben, hvis man ikke bryder sig om forskellighed. Mangfoldighed. Vi går ikke i takt eller har uniform på, og det ser man i bogen," fortæller Alex.

"Peter Freuchen skabte med Eventyrernes Klub et sted, hvor man var kammerater og fortalte de historier, der ellers ville gå i glemmebogen. Det er essensen af, hvad klubben også er. Vi er *storytellers*. Fortæller vi ikke vores historier, så er vi ikke eventyrere for andre end os selv," siger Bjørn. »

Alex Frank Larsen i Eventyrernes klub med Peter Freuchen i baggrunden.

DE EVENTYRLIGE – Jorden rundt i 80 år med Eventyrernes Klub af Alex Frank Larsen.
Turbine. 650 sider. 399,95 kr.

Bjørn Harvig iklædt formandsjakken og klubslips foran Eventyrernes Klub.

Eventyrernes Klub

The Adventurer's Club of Denmark – i daglig tale 'Eventyrernes Klub' – blev stiftet den 13. december 1938 af polarfarer og forfatter Peter Freuchen samt syv andre mænd og to kvinder. Freuchen så risikoen for krig og en verden med lukkede grænser og fjendtlig nationalisme. Klubben skulle være et frirum. Et sted, hvor medlemmernes eventyrlige oplevelser ikke gik i glemmebogen, men inspirerede til nye eventyr. I dag tæller klubben 112 mand (kvinderne har i mellemtiden fået deres egen klub). Man kan ikke uopfordret ansøge om at blive medlem, men kun blive inviteret. Kriterierne er, at man har haft usædvanlige oplevelser under usædvanlige forhold, fortrinsvis i fjerne lande. Og så skal man kunne fortælle om sine oplevelser. Klubben optager et medlem eller to om året.

Læs mere på
www.adventurersclub.dk

"Eventyrernes Klub handler ikke om prestige og præstationer, men om et større kammeratskab. Det er helt banalt. Det handler om, at der er nogle, der gider

at lytte. Første gang jeg kom hjem efter et halvt år i Afrika med rejser i 10 lande, hvor jeg havde lavet en masse ting, besøgte vi venner. Men de havde ikke tid til at høre, hvad jeg havde været ude for. De havde travlt med at se tysk fodbold. I Eventyrernes Klub har vi et magnetfelt, hvor alt udefra bliver trukket ind i form af historier, erfaringer og oplevelser. Det giver ny energi til nye historier," siger Alex.

De første på pletten

Historier. Dem er der overvældende mange af i *DE EVENTYRLIGE*. Bogen er spækket med vilde skæbner, vanvittige eventyr og (mere eller mindre) afmålt galskab. Her kan man læse om Ejnar Mikelsen, der holdt sig i live med drømmen om 53 skønheder i Sorø, da han strandede i næsten 2½ år i Grønlands ødemærke. På grund af sygdom og dårligt hundeslædeføre var han 'kommet for sent' til skibet hjem til Danmark.

Holger Rosenberg var vandringsmand og drog f.eks. til Bagindien og Kina i 1908-09, hvor han vandrede mere end 2.000 kilometer fra den burmesiske grænse til Yangtze-floden og sejlede videre til Shanghai. Hans valgspog lød: "Rejs langt væk, gå på dine ben, og sæt dig ned og snak med folk." Ord, der stadig høres gentaget i klubben små 60 år efter hans død.

Klavs Becker-Larsen var modstands-

mand under den tyske besættelse allerede som teenager, drev siden omkring i Afrika med sin riffel i slutningen af 1940'erne og nåede i al hemmelighed højt op på kanterne af Mt. Everest, et par år inden Hillary og Tenzing plantede støvlerne på toppen af kolossen.

Kai Paamand fløj uden tilladelse en luftballon i Dannebrogfarver og med Eventyrernes Klubs vimpel forbi Kreml, hvor Gorbatsjov måbende måtte holde pause fra sin tale. Det var en fredsaktion. Seks uger senere faldt Berlinmuren.

Torben Wolff nåede i 1966 ned på 4.200 meters dybde i havet nær Madeira – det dybeste nogen dansker nogensinde har været. Samtidig er en asteroide nær Mars opkaldt efter ham.

Michael Knakkegaard besteg som den første dansker Mount Everest. Han tog en sten fra toppen med hjem, og den sidder nu i det berømte runde bord i klubbens hus i Nyhavn, hvor vi samles og fortæller vores historier.

Andreas Mogensen skød genvej gennem troperne og Sydamerikas jungler, inden han blev den første dansker i rummet.

Jens Bjerre, klubbens eneste nulevende æresmedlem, drog i 1947 ind i Kalahari-ørkenen og besøgte en lille gruppe jægere fra San-folket. Han var den første til at filme dem og lavede senere bl.a. film fra Ny Guinea, som stadig

Foto: Morten Kiehlhoff

Biblioteket i Eventyrernes Klub. Samtlige bøger på hylderne er skrevet af medlemmerne.

var stort set udforsket. Han har været med i klubben i over 70 år og er stadig at finde til møderne i Nyhavn. Han er også det eneste nulevende medlem, der har siddet til bords med Peter Freuchen.

Krigere og modstandsfolk

DE EVENTYRLIGE har ingen indholdsfortegnelse. Ingen kompasretning. Læseren må selv gå på opdagelse i beretningerne. Historier om folk, der klatrer højt, dykker dybt, patruljerer med Sirius langt mod nord, slæber et køleskab til tops på Keops-pyramiden, udforsker huler på Barbados, jager ukendte maya-grotter i Guatemala, kommer i 'nærkontakt af 3. grad' med grizzlybjørne i Alaska, op søger forladte steder jorden rundt og danser med sultne varaner. Men også historier om eventyrere, der drog i krig. I Cambodja, Congo og Kenya. I Afghanistan, Burma og Siam.

"Det har været fantastisk at dykke ned i klubbens historie, hvor man også støder på noget heroisk; f.eks. at der har været så mange modstandsfolk med i klubben. Den 29. august var det 75 år siden, at den danske flåde blev sænket, så den ikke faldt i hænderne på tyskerne. De fire mest aktive officerer ved sænkningen var eller blev alle medlemmer af Eventyrernes Klub. Med en journalistisk stramning kan du sige, at det var Eventyrernes Klub, der sænkede den danske flåde. Hele den

generation er dybt beundringsværdig. Klubben var samtidig et frirum, hvor man kunne snakke om krig og fred, rejser man havde været på, og rejser man gerne ville på. Carl Nielsen var en af dem, der sad fast og ikke kunne komme af sted i de fem år under krigen. Han købte Nordkaperen og sejlede jorden rundt, inden han senere leverede den videre til Troels Kløvedal," siger Alex.

Vilde liv levet

Der ligger også et andet tema i bogen. Mellem linjerne, siderne og kapitlerne fornemmer man en rød tråd. Her er vi

tilbage ved det atypiske, Alex taler om. Eventyrere, der ikke kan sættes i bås, men heller ikke holdes tilbage.

"Eventyrernes Klub er en samling af vilde, originale liv levet. Kan vi fortælle den næste generation, at de skal tage den med ro og følge deres drømme, tanker og ideer – gå efter dem – så har vi gjort det godt," siger Bjørn.

"Brødrene Willerslev, Rane og Eske, tog til Nordsverige som 13-årige. Efter de blev studenter, tog de til Sibirien i årevis. De var pelsjægere. Alle ville sige, at det var spild af tid. At de skulle i gang med en uddannelse. Hvad ville de bruge Sibirien til? Men i dag siger de, at det var forudsætningen for senere at kunne arbejde med oprindelige folk, gebærde sig blandt aboriginere i Australien og indianere i USA og interessere sig for menneskehedens udvikling. Deres eksempel er et argument imod uddannelsessystemet i dag, hvor man skal drøne af sted og få sine 12-taller," siger Alex.

"Troels Kløvedal har også altid gjort det smukt. I modsætning til den nye generation, der hele tiden får at vide, at de skal med på toget, og hvis de får et 'fjumreår', så er det maksimum ét år, og så skal de tilbage på 12-talsræset. Måske de kunne få et lidt mere afslappet forhold til tingene, hvis de læste Troels' smukke beretninger om det autodidakte liv. Troels' liv er ikke det rigtige, og andres liv er ikke de forkerte. Men han fortæller, at man kan leve livet anderledes," siger Bjørn. »

Foto: Jakob Urth

Jakob Urth, Eventyrernes Klubs nyeste medlem, med klubvimpelen på Mount Everest i 2018.

BOGCITAT: Holger Rosenberg

"Enhver har fået sin særlige begavelse. Min blev – og derved er jeg et nådigt forsyn taknemlig! – at jeg fik evnen til at omsætte egne oplevelser i skrift og tale. Småt nok var det med denne evne. Hvor ofte har ikke den forekommet mig fattig og ringe i forhold til det store og forunderlige, jeg gerne vilde skildre. Men den blev alligevel mit livs lykke, thi fra en uregelmæssig dragen i min ungdom ud mod det ukendte, mod eventyret, jeg ventede at finde bag hver ny bakkekam, fik mine rejser lidt efter lidt et bevidst mål og mine rejsebeskrivelser og foredrag en bestemt hensigt, den nemlig at hjælpe med til at udrydde de fordomme og fejlsyn, som vi hvide omgiver jordens farvede folk med. Men herved blev jeg en evig vandrør ... Jorden er stor og mangfoldig. Skal man se den rigtig efter i krogene, slår et menneskeliv dårligt til."

BOGCITAT: Klavs Becker-Larsen

"Hellere komme galt af sted end slet ikke at komme af sted" – "hellere ramme ved siden af, end slet ikke at ramme," lød et par af vores forsørge flotheder i drengeårene – slogans, som var uforpligtende takket være deres åbenlyse galskab. Men i tilbageblik ses det, at galskaben gemte på indsigt og havde plads for metode. For det ærlige forsøg – forbier eller træffer – ses af guderne som tegn på liv og stemmer dem mildt. Efter sigende vender guderne de forsigtige ryggen, men tilgiver gerne store syndere – de små får dem til at gabe. Så lad os vise dem tillid, kaste os ind i spillet, følge anelsen, indhente længslen og gøre tingene fuldt ud."

BOGCITAT: Ivars Silis

"Men nu sad jeg der – overvældet – yderdøren var næppe hørligt smækket i på ny, overladt til minderne. Og de var mange, de bare væltede ind over hinanden som flager i isgang. "Albino, din djævel af en hund. Du blev berømt i hele distriktet. Du reddede mit liv ..." Sådan mumlede jeg voksne mand med bævende hage, men selvfølgelig ikke længere til et hundeskind. Bevar mig vel. Skindet havde i mellemtiden rejst sig, fået form og fylde og lagt sig tæt omkring en sitrende, muskuløs krop."

Palle Huld (tv) og Elith Foss ved hjemkomsten fra deres rejse til Den Persiske Golf i 1937. Palle Huld var Hergés inspiration til Tintin.

"Bam, du skal kigge op!"

Vi taler om, hvordan vi, der er med i Eventyrernes Klub i dag, står på skuldrene af tidligere generationer i klubben. Vi taler om kammeraterne i klubben. Om dem, der ikke er her længere. Om dem der stadig drager ud. Om Peter Bang, som Alex ikke kunne få fat på, da han hen over sommeren svedte med at samle historier ind til bogen.

"Peter Bang sad på en ødegård i Sverige hele sommeren og skrev på livet løs. Men jeg fik fat i hans historie fra Vest Papua, hvor der er et overset folkemord i gang. Vi har fået 30.000 reaktioner på sociale medier på det, han har sendt ud om folkemordet. Peter har også skrevet om Mikronesien, der er ved at gå til på grund af klimaforandringer," siger Alex.

"Der er også den mageløst flotte historie, hvor Ivars Silis skriver om sin gamle slædehund, Albino, som han en sen aften i hytten ser levendegjort, fordi han får hundens skind i hånden og erindringer, hvordan den reddede hans liv. Men den mest eventyrlige historie er måske Palle Hulds. På en eller anden måde er den indbegrebet af eventyret, som vi får serveret som børn. Vi læste alle Tintin, men ingen anede, at det var en dansk

dreng på 15 år, der var inspirationen for ham," siger Bjørn Harvig.

Palle Huld vandt i 1928 en konkurrence i Politiken og rejste jorden rundt på 44 dage. Han var 15 år gammel, og bogen om den eventyrlige færd blev udgivet på 11 sprog. Det var i Palle, Hergé fandt inspiration til Tintin.

"Palle Hulds historie siger også noget om, hvordan eventyret går ham i blodet. Han måtte jo af sted igen. Han blev over 90 år og var eventyrer hele livet," siger Alex Frank Larsen, inden Bjørn fortsætter:

"Man kan jo ikke lade være med at blive ved med at være nysgerrig, original og rejsende, når man sidder om Det Runde Bord. Der er en respekt og tolerance mellem generationerne, som jeg ikke møder andre steder. Det er jo næsten bedre at tage ind i klubben end at tage ud at rejse. Og som Lars Kræmmer siger i bogen, så behøver man ikke at rejse langt væk for at komme på eventyr. Han er på eventyr hver dag herhjemme og mener, at der aldrig har været flere hvide pletter på kortet. Eller som tidligere Sirius-mand og jægersoldat Erik B. Jørgensen siger det, så starter eventyret i din baghave. Bam, du skal bare kigge op!" **V**

Est^d
**GENTLEMEN'S
HARDWARE**

TRADEMARK
"FOR TRUE GENTS"

From mountain hikes, to eating alfresco, or simply camping under the stars, the Gentlemen's Hardware Outdoor collection is an essential range for equipping enthusiasts of the great outdoors with the tools and gadgets needed to succeed in style.

Let the adventure begin!